

Uniwersytet Medyczny
we Wrocławiu

RPW/6596/2024 P
Data: 2024-04-18

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
BIURO RADY DYSCYPLINY
NAUKI MEDYCZNE

wpł.
dnia

18-04-2024

L. dz. F.N-BM/

654

Lublin, 09.04.2024

Dr hab. n.med. Ewa Kosior-Jarecka

Klinika Diagnostyki i Mikrochirurgii Jaskry

Uniwersytetu Medycznego w Lublinie

Ul. Chmielna 1

20-079 Lublin

Wpł. 18-04-2024
Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
RADA DYSCYPLINY NAUKI MEDYCZNE
zastępca przewodniczącego
m. Podpisane Ołtar

Recenzja

rozprawy doktorskiej lek. med. Urszuli Szydełko-Paśko

„Zmiany w narządzie wzroku w przebiegu układowych zapaleń naczyń”

Przedstawiona mi do recenzji rozprawa doktorska została przygotowana przez Doktorantkę w Klinice Okulistyki Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu pod kierunkiem prof. dr hab. n. med. Marty Misiuk-Hojło jako promotora i dr n. med. Joanny Przeździeckiej-Dołyk jako promotora pomocniczego. Praca ma charakter cyklu publikacji powiązanego tematycznie i obejmującego 4 artykuły opublikowane w czasopiśmie recenzowanych o łącznym współczynniku oddziaływania IF 11,2. Artykuły włączone do cyklu mają zróżnicowany charakter, jest wśród nich opis przypadku, przegląd literatury, przegląd systematyczny z metaanalizą i praca badawcza. Dobór artykułów włączonych do cyklu świadczy o dojrzałości naukowej Doktorantki, wskazuje, że Doktorantka posiada umiejętność przygotowania różnego rodzaju publikacji. Dodatkowo, cykl artykułów jest dobrany tak, że pozwala czytającemu prześledzić ewolucję myśli badawczej Autorki, poczynając od opisu przypadku przez analizy bibliografii na zaplanowanej na podstawie tego pracy badawczej

kończąc. Przedstawiona mi do oceny rozprawa doktorska wykazuje więc umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej przez Doktorantkę.

Rozprawa liczy 81 stron i obejmuje wykaz prac stanowiących rozprawę doktorską, wykaz skrótów, streszczenie w języku polskim, streszczenie w języku angielskim, omówienie rozprawy doktorskiej, kopie artykułów włączonych do cyklu, bibliografię, życiorys Doktorantki, wykaz dorobku naukowego Doktorantki oraz oświadczenia współautorów.

Celem projektu wskazanym przez Doktorantkę było przeanalizowanie zajęcia narządu wzroku w przebiegu pierwotnych układowych zapaleń naczyń. Przeprowadzanie badań przesiewowych u pacjentów z tymi chorobami mogłoby ułatwić wykrycie wczesnych zmian patologicznych, tym samym przyspieszając proces diagnostyczny oraz wdrożenie odpowiedniego leczenia. Dodatkowo celem badania obserwacyjnego było opracowanie nieinwazyjnych badań, które mogłyby zostać wykorzystane jako badania przesiewowe.

Praca 1 jest opisem i analizą przypadku pacjentki, u której po przebytej infekcji COVID-19 wystąpiło olbrzymiokomórkowe zapalenie tętnic wraz z powikłaniem w postaci przedniej niedokrwiennej neuropatii nerwu wzrokowego z zapaleniem tętnic. Doktorantka podkreśla udział przebytej infekcji jako możliwego czynnika wyzwalającego, to podejście wpisuje się w publikowane obecnie badania innych autorów wskazujące na rozwój koagulopatii i waskulopatii w przebiegu opisywanej infekcji wirusowej, natomiast praca Doktorantki jest jedną z pierwszych opisujących to zjawisko.

W pracy 2 włączonej do cyklu i stanowiącej przegląd dostępnej literatury dotyczącej zajęcia narządu wzroku w przebiegu choroby Buergera i pracy 3 będącej przeglądem systematycznym i metaanalizą na temat zajęcia narządu wzroku w przebiegu choroby Takayasu Doktorantka prezentuje ogólną wiedzę teoretyczną dotyczącą możliwych patologii w obrębie oka w przebiegu zapalenia naczyń. Prezentowany zakres wiedzy jest nowoczesnym, pełnym ujęciem zagadnienia, opracowanym na podstawie szerokiego wachlarza dostępnych publikacji, zgodnym z trendami w literaturze światowej.

Z kolei 4 publikacja włączona do cyklu przedstawia badania będące oryginalnym rozwiązaniem ambitnego problemu naukowego, którym jest poszukiwanie strategii optymalnych dla przesiewowej oceny zajęcia narządu wzroku w przebiegu pierwotnych układowych zapaleń

naczyń. Doktorantka objęła prospektywnym badaniem dużą, jak na tak rzadkie schorzenia, grupę pacjentów, analizie poddała 78 oczu pacjentów z aktywną formą schorzenia oraz 88 oczu stanowiących grupę kontrolnej. Grupa badana różniła się statystycznie od grupy kontrolnej w zakresie grubości naczyniówki, wartości indeksu naczyniówkowego, powierzchni i obwodzie strefy beznaczyniowej FAZ. Wyniki te uzyskano dzięki badaniom wykonywanym coraz powszechniej dostępną nowoczesną techniką angiografii OCT, która jest nieinwazyjna, szybka i bezpieczna dla pacjenta. Tym bardziej wnioski płynące z badania Doktorantki wskazujące na to, że wprowadzenie przesiewowych badań okulistycznych oceniających naczyniówkę i siatkówkę u pacjentów z układowymi zapaleniami naczyń może skutkować wykryciem patologicznych zmian zanim zostaną one zauważone przez pacjentów oraz, że naczyniowy indeks naczyniówkowy wydaje się przydatny w ocenie są cenne klinicznie i są przesłanką do wykorzystania wyników badań przeprowadzonych przez Doktorantkę w codziennej praktyce okulistycznej.

Zwrócenie uwagi na etykę badań i uwzględnienie ich w oddzielnym podrozdziale uważam za dobrą praktykę. Doktorantka opisała prowadzenie badań zgodnie z Deklaracją Helsińską oraz uzyskanie zgody Komisji Etycznej, natomiast artykuły oraz rozprawa doktorska nie uwzględniają procesu uzyskania od pacjenta świadomej zgody na udział w badaniu (praca I i 4).

Doktorantka podsumowuje wyniki swoich badań w 7 wnioskach. Dwa pierwsze mają charakter ogólny, nie wynikają ze sformułowanych dla badania celów. Natomiast pozostałe wnioski opracowano na podstawie postawionych celów i przeprowadzonych badań, które w sposób klarowny i logiczny podsumowują.

Reasumując, lek. med. Urszula Szydełko-Paśko wykazała umiejętność samodzielnego rozwiązywania problemów naukowych, dobre opanowanie metod badawczych oraz znajomość literatury. Uzyskane przez Doktorantkę wyniki stanowią Jej oryginalne osiągnięcie i poszerzają wiedzę dotyczącą zajęcia narządu wzroku w przebiegu pierwotnych zapaleń naczyń. Przedstawione z obowiązku recenzenckiego niewielkie uwagi krytyczne w żaden sposób nie obniżają wartości merytorycznej pracy.

W związku z powyższym, stwierdzam, że przedstawiona przez lek. med. Urszulę Szydełko-Paśko rozprawa doktorska zatytułowana „Zmiany w narządzie wzroku w przebiegu układowych zapaleń naczyń” spełnia warunki określone w art. Art.187 ust.1-4 ustawy z dnia 20

lipca 2018 Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz.U.2018 poz. 1668), stanowiąc znaczny wkład w dyscyplinę nauk medycznych. Biorąc pod uwagę powyższe, przedkładam Wysokiej Radzie ds. Stopni Naukowych w dyscyplinie nauki medyczne Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu wniosek o dopuszczenie Doktorantki do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Ewa Kosior-Jarecka

Dr hab. n.med. Ewa Kosior-Jarecka

Klinika Diagnostyki i Mikrochirurgii Jaskry

Uniwersytetu Medycznego w Lublinie